

név: ..... iskola: ..... oszt.: .....

KÉT HÉT EGY NOVELLA

2019-2020

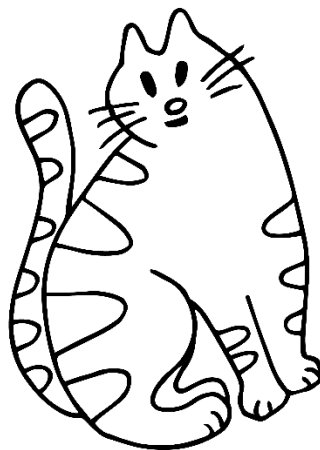
5.-8. osztály

3. forduló

Lackfi János: Hagyma és az angyallárma

In.: Elfelejtett lények boltja

[Budapest]: Cerkabella Könyvkiadó, cop. 2012

1) Hogy nézett ki Hagyma?

.....

.....

.....

.....

2) Írd a „gazdik” mellé, hogy szólították a macskát!

pöttyös kötényes, verébforma öregasszony

.....

a húsos kezű házmester

.....

zöldséges

.....

hentes

.....

kislány

.....

3) Miért nem szeretett a cica télen ólálkodni?

.....

.....

.....

4) Ki mivel végzett a karácsonyi készülődésben a családtagok közül?

Húzd össze az összetartozókat!

konyha	Dorottya
kád	Johanna
nagyszoba	Simon
flódn	Mama
ablakok	Ágnes
mosogatás	Margit

5) Kinek okozott nagy örömet a házba véletlenül beszökött cica?

.....

6) A mesében szerepelt néhány érdekes szó. Magyarázzátok meg (saját szavaitokkal) mit jelentenek!

fumigál: .....

flódn: .....

angyalok kenyere: .....

kobzol: .....

Következő (4.) feladatlap: 2020. január 6-án, hétfőn

A feladatlapokat letölthetitek a www.bekesikonyvtar.hu oldalról.

Kellemes karácsonyt és szép, havas téli szünetet kívánunk nektek!

LACKFI JÁNOS

HAGYMA ÉS AZ ANGYALLÁRMA

Hagyma, a macska nem volt éppen hűséges típus. Igazából mindig ott lakott, ahol éppen kedve tartotta. Ha aztán elege lett valamiből, ha túl zajos volt a ház vagy túl csendes, ha túl zord volt a gazdi vagy túl kedves, ha túl sós volt az étel vagy túl édes, ha túl kemény volt a divány vagy túl puha, ha a helybeliek túl kevés mindent engedtek meg neki vagy túl sok mindent maguknak, vagy egyszerűen már unatkozott egy kicsit, fogta magát, és szépszerével odébb állt. Bizony nem adott be kérvényt írásban, sem folyamodványt e-mailben, nem tett bejelentést és nem írt búcsúnótát. Csak lelécelt. Csak megpattant. Csak olajra lépett. Köd előtte, köd utána. Akkor is, ha éppen egy vattapamatnyi köd se volt sehol. Árkon-bokron túl járt. Akkor is, ha se árok, se bokor nem akadt arra. Bár egy semmicske árok vagy egy csenevész bokor mégis akadt, annyi mindig adódik, a legsivárabb helyeken is.

No, egyáltalán nem biztos, hogy azt a macskát, akiről éppen szó van, Hagymának hívták. Csak a biztonság kedvéért neveztem el így, no meg azért, mert hófehér bundája zsebkendő nagyságú, éppen vöröshagymaszín folttal volt

leöntve. Nem lötytyentette le persze senki semmivel, annál sokkal gyorsabb volt ez a macsek, egyenesen villámgyors volt a kis mocsok! Csak épp ilyenre sikeredett a bundája, szép nagy hagymafolt terpeszkedett rajta, egyik csücske egészen a szájáig ért, két másik leffentyű pedig lelógott kétoldalt a horpaszán. Szép macska volt, mert a vöröshagymaszínben még egy-egy cirmos csíkcsoha is bujkált emitt-amott, alig láthatóan, mint a gyíkok a kő között.

Szóval hívhatjuk őt Hagymának, ha akarjuk, végül is egy mesében butaság lenne tiltani az ilyesmit. Nem árt tudni azért, hogy egy pöttyös kötényes, veréb-forma kis öregasszony sírós hangon Micikének szólongatta, még akkor is, amikor a cicus már régen elszökött. Egy húsos kezű házmester, akinek a pulóver és a tréningnadrág között kibuggyant egy kicsit a szőrös görögdinnye-hasa, elkelesztelte Szuszmóknak. Egy zöldséges, aki a krumplihalmok között lelte éhesen és borzasan, Pumuklinak becézte. Egy hentes, aki a köpenye zsebében bukkant rá, és ízletes cupákokkal etette, elnevezte Potyásnak. Egy kislány, akivel mindig ugyanannál a kerítésnél találkozott, egyszerűen csak azt mondta neki mindig: gyere, cicus. Nevet ugyan adott neki, de azt mindig csak magában merte kimondani. Az ő titka maradt. Az a lány az uzsonnájából is hagyott neki mindig, hogy a barátságot fenntartsa. Egy idő után aztán mégis hiába lesett be bánatosan a szokott vaskerítésen, a macska bizony elillant, se híre, se hamva.

Persze Hagyma mindegyik nevére hallgatott. Pontosabban mindegyik nevére éppen úgy hallgatott. Még pontosabban egyikre se hallgatott jobban, mint a másokra. Voltaképpen egyikre sem hallgatott, ez az igazság, na. Felőle ugyan kiabálhatta neki bárki, hogy Pöszi, Puma, Királylány, Hottentotta, Hófehérke, Harisnya, Mariska, Szörgombóc, Rozoga, Nyizege vagy éppen azt is, hogy Kutykurutty. Ő mindezekre füle botját se mozdította. Na jó, egy cseppet mozdította, de csak ha már nagyon éhes volt. Akkor is kérte magát egy kicsit, nehogy azt higgyék, egy adag étellel már meg lehet őt vásárolni. Hiszen királyi vérből származott. Mert ugye, minden macska királyi családból származik, még akkor is, ha macskapapa és macskamama egy nyamvadt játszótéren vagy egy vacak esőcsatornában szerették meg egymást. Különben is, mindenki vegye tudomásul, hogy a játszótérek korántsem nyamvadtak, és az esőcsatornák is igencsak pompás helyek! Nem is beszélve a tetőkről, a párkányokról, az erkélykorlátokról és az antennákról! Kéretik nem fumigálni a macskák legjobb ugrabugráló-helyeit!

Azt kérdezed, hogy hívták a kislányt, akivel Hagyma egy időben a kerítésnél barátkozott? Ó, te jó ég! A nagypocakos házmester bácsi neve nem kellene mindjárt? Esetleg a személyi igazolványszáma? Esetleg a születési anyakönyvi kivonatának az iktatószáma? Esetleg a legutóbbi tüdőrontgen-eredménye latinul? Hogy ezekről nem is tudod, hogy micsodák, és éppen ezért nem is érdekelnek, és hagyjam már a csudába azt a pocakos házmestert? Csak ne becsüld le a házmestereket! Egész nap söprögetnek, mégis mindenki rájuk mérges. Pedig ők semmiről sem tehetnek. Mindenről valaki mások tehetnek, legalábbis a házmester szerint, de ez nem érdekes egy karácsonyi mesében...

A kislányt hívhatták volna Kunigundának, Ráchelnek, Jennifernek vagy Juanitának, de egyiknek se nevezték. Volt neve, hogyne lett volna! Elárulhatnám, hogyne árulhatnám! Ha akarnám, csak éppen most még nem akarom... Légy türelemmel! Inkább elmesélem, hogy a macska melegvérű lény, és nem szívesen didereg odakinn a fagyban. Jó bundás bundája van, meg szőrmés szőrméje, nem is kell kényelmesebb, de azért egy doromboló kályha mellett dorombolni mégis mulatságosabb mulatság, mint a fagyban fagyoskodni. Ezért aztán Hagyma kénytelen-kelletlen ólálkodni kezdett, bár ólálkodni nem szeretett, sőt, tulajdonképpen eléggé rühellte az ólálkodást, a settenkedést, a kuncsorgást. Roppantul utálta kerülgetni a házakat, mint valami kunyeráló koldus. Hiszen sokkal elegánsabb, mikor az ember, pontosabban a macska, csak úgy besétál egy kertbe, mintha véletlenül arra járna, kikerül óvatosan pár növénykét, kecsesen tipeg párat, körbeszaglász, és valaki máris édesgetni kezdi: „jaj, cicu, de aranyos, de édes, de kedves, mi a neved?, gyere csak, adok tejet!” Hát nem szimpatikusabb, mint nyavalyásan körbekódorogni egy-egy házat, lesve, hogy hol lehet besurranni? Persze az a bökkenő, hogy a legeslegnagyobb kényeztetésbe ilyen úriasan belibegni csak nyáron lehet, legfeljebb tavasszal, esetleg ősszel. Télen kizárt dolog. Mindenki morcos, mindenki vásárolni lót-fut, mindenkinek az orra-füleszája behúzva sapkába-sálba-kabátgallérba. Mindenki simogató keze behúzva kesztyűbe, kesztyűstül bedugva zsebbe. Huhh, hátborzongatóan kietlen évszak a tél egy szegény, hontalan jószágnak! Bármilyen csinos macska is legyen az illető, tegyük hozzá sietve...

Hagyma minden csinosága hiábavalónak bizonyult, miközben lustán teke-regve becserkészte a házat. Az odabenn tevékenykedők felől akár rusnya is lehetett volna vagy kifejezetten riasztó látvány. Rá se bagóztak. Ehelyett nagy csör-

tetés, csapdosás, porszívózás, bútortologatás, edénycsörömpölés hangzott odabentről. A házban lakók ugyanis (szám szerint kettő szülő és öt gyerek) teljes lendülettel készültek a Karácsonyra. Sikáltak, súroltak, mosogattak, pucoltak, daráltak, reszeltek, keverték, sütöttek, mégpedig egészen különböző dolgokat. Nem sikáltak mákot és nem reszeltek szemetet. Nem daráltak pókhálót és nem sütöttek kádat. Nem keverték almát és nem reszeltek tányérokat. Ugyan, dehogy! Ez a Karácsonyuk a jó sokadik már. Úgyhogy Simon, Margit, Dorottya, Johanna és Ágnes, no meg a felnőttek, pontosan tették a dolgukat. (A szülők nevét ne kérdezd, egy mesében ez nem érdekes – talán Varvasovszky Tihamérnak és Karattyóné Benyik Natáliának hívják őket. Így jobb?) Egyszerűen kizárólag azt sikálták, súrolták, mosogatták, pucolták, daráltak, reszelték, keverték, sütötték, amit kell, és kizárólag úgy, ahogy kell. Hamarosan megtelt a kuka, csillogott-villogott a lakás, és csak úgy illatozott a konyha a négyféle süteménytől.

- Kész vagyok a nagyszobával! – mondta Mama.
- Kész vagyok a mosogatással! – mondta Dorottya.
- Kész vagyok az előszobával! – mondta Johanna.
- Kész vagyok az ablakokkal – mondta Ágnes.
- Kész vagyok a káddal! – mondta Simon.
- Kész vagyok a flódnival – mondta Margit.

Húúú! A flódni, az nagy szó! Aranylik a teteje, a teteje alatt pedig rétegekben szunnyad a reszelt alma, a mák, a dió! Hagyma az ablakpárkányról befelé nézelődve leginkább a konyhát találta barátságosnak, és megnyalintotta a bajszát. Már éppen nekikészült, hogy megeressze a szegény kis eeeelhagyott macseeek szívszorító áriáját... Ám ekkor látta ám, hogy a nagyszoba ablaka egyszeriben kinyílik! Több se kellett neki, annyira vágyott már egy kis fűtőtest-melegre, hogy máris a patyolattiszta szőnyegen termett. Felborzolt szőrrel, peckesen sétikált körben, megnézte az éjszaka feldíszített karácsonyfát, az alá terített díszes kendőt, rajta a Betlehem figuráit, a tehenek, lovak és szamarak közt jászolban heverő kis Jézust, mellette édesanyját, Máriát, no meg a nagyszakállas Szent Józsefet és a nyakukban báránnyal térdeplő pásztorokat. Ekkor nyílt az ajtó, Hagyma pedig a szekrény mögé spurizott be ijedtében. Mama lépett a szobába, bezárta gyorsan az ablakot, mindent megigazított, vasalt vászonterítőt borított az asztalra, hogy a szoba készen várhassa az ajándékhozó angyalokat. Kimenet pedig gondosan kulcsra zárta az ajtót, hiszen ide már estig senki gyerekfia nem teheti be a lábát. Mostantól az

angyaloké a terep, azoknak pedig köztudomásúlag az ég egy adta világon semmi szüksége kulcsra. Bevillannak a záron át, mint a huzat, behussannak a küszöb alatt, az ablakok eresztékein vagy akár a kőfalakon keresztül is.

Hagyma azonban korántsem volt angyal, úgyhogy keservesen érezte magát: most aztán szépen csapdába esett. Végigjárkálta türelmesen a fenyőillatú szoba mind a négy szögletét, felugrált az ablakpárkányra is. Hiába látta, hogy odakinn éppolyan tágas a világ, amilyennek hagyta. Sehogyan sem jó ez: aki odakinn fázdogál, idebenn szeretne melegedni, aki meg idebenn rostokol, odakinn vágya csatangolni. Miért is nem jó az embernek, akarom mondani a macskának ott, ahol éppen van? Egy biztos, nem volt neki jó. Körmét próbálgatta a szőnyegen, a fenyő törzsén, a szekrényeken, de még a szobrocskákon is. Amikor azonban az egyik tehénke rádőlt, Hagyma rémületében hatalmasat ugrott hátra, és felpúpozta a hátát. Hát még mekkorákat prüszkölt és fújtatott, amikor elkezdtek surrogni a tollak és zurrogni a szárnyak, majd a négy fal köze megtelt neszeléssel, sóhajtozással, nyikkantgatásokkal, mezíttalpak csattogásával, egyszóval tipikus angvallármával! Hagyma úgy keringett ide-oda, mint egy megkergült bűgőcsiga... Rettentő furán érezte magát, és addig kelekótyáskodott, míg a végsőkéig kimerülve bele nem gabalyodott a függönybe, és ott lihegett tágra nyílt szemmel, akár egy pólyába tekergetett kisbaba.

Közben néha felpattant az ajtó, de zárult is rögtön – mama vagy apa jött be segíteni az angyaloknak. Csomagokat hoztak, elrendezték az ajándékokat borító szép vásznakat (így legalább nincs az a sok kidobált csomagolópapír!) vagy hoztak egy-egy táblácskát valamelyik gyerek nevével: ez a megfelelő halom tetejére került. A begabalyodott Hagyma pedig csak bámult nagy kábultan – képtelen volt ilyen gyorsan kislisszanni az ajtórésen. Aztán hirtelen minden nagyon is elcsendesedett. Eddig a zajosság meg a kapkodás riasztotta macska-barátunkat, most ellenben a némaságtól kapott majdnem frászt. Előóvakodott rejtekhelyéről, és a biztonság kedvéért megpofozgatta a fáról lógó csengőcskét. A csilingeléstől mindjárt jobban érezte magát. Finnyásan a háziak készítette szaloncukorba is belekóstolt, miután nagy nehezen kikarmolt egyet a celofánból. Angyalok kenyerének nevezték ezt: a fehércsokis, keresztmintás változat mélyén aszalt szilva, a cirkalmas tejcsokisban pedig marcipán bűjőcskázott. Hol lehetnek azonban ezek az emberfélék, akiknek már kutyakötelessége, illetve cicakötelessége lenne észrevenni, hogy házuk népe új taggal bővült? Hagyma elunta a

csibészkedést, és lehunyt szemmel elnyújtózott a szoba közepén, mint egy kite-
rített, apró állatbőr.

A család nem késlekedett sokáig, csak éppen a templomba mentek át, pásztor-
játékot hallgatni. A pásztorjáték minden évben ugyanolyan, mindig helybeli bará-
tok színészkednek benne. Az öreg pásztor mindig penészes csontjairól panaszkod-
dik, és ha az óra járásáról kérdezik, a ferde orra állását mutatja, mert nagyot hall.
Szent Józsefet és Szűz Máriát minden évben olyan apuka-anyuka játssza, aki-
nek van saját Kis Jézusa, vagyishogy kis csecsemője. A rossz emberek sehol sem
fogadják be őket, végül azonban a városon kívül találnak egy istállót, „oda szo-
kott szállni a jövevény szálló”. Allelujáznak fehér klepetyusos angyalok, duhogva
táncolnak bundás pásztorok, és ettől a minden-évben-ugyanolyanságtól megáll
az idő, csak pörög zavarában körbe-körbe, és Örökkarácsonnyá kavarodik, mire
elköszön az emberektől a furcsa módon kalapba-csizmába bújt, gazdának álcá-
zott pap bácsi. A pásztorjáték csak kifacsar legalább néhány angyalpihetolnyi
havat az égből, és az ismerősök becsomagolt aszalt gyümölcsöt, illatos házi szap-
pandarabkát, kis üveg saját befőzésű lekvárt, maguk festette mézeskalácsot osz-
togatnak egymás között. Ki-ki hazaindul aztán az esteledő utcákon, az előbb
emlegetett család is megérkezik zajos izgalommal.

Hagyma ekkor riadt fel a sötétben, ahol a karácsonyfa égőin kívül csak az ő két
szeme világított. A függönybe még egyszer nem akart belegabalyodni, köszönte
szépen, a mintás kendő jótékony fedezéke alatt befúrta hát magát az egyik aján-
dékupac közepébe. Éppen jókor, mert odakintről énekszó hangzott, és a csa-
lád az ajtó előtt gyertyával, hangszerekkel készülgetett befelé. Johanna kobzolt,
Simon és Dorottya furulyázott, a többiek énekeltek, mintha tapsra vártak volna.
Nem arra vártak. Hipp-hopp, egy láthatatlan kézben megszólalt a csengő, és az
egész nekilelkesezett társaság hirtelen betódult a szobába. Hagyma valósággal
megdermedt bunkerében, fogalma sem volt, mi sül ki ebből az egészből. Még
néhány ének következett, most már a fa alatt, majd Mama hangja szólalt meg:

– Nem nekiesni a csomagoknak, mint a vadmalacok!

A színes kendők alól sorra kerültek elő csíkos harisnyák és játékok, ruhák és
finomságok, könyvek és tárgyak. Hát, akárki akármit mond, lányos házban ez
a sikítások és ujjongások pillanata! A legnagyobbat azonban mégis Margit síki-
totta, mert az ő kendője alul került elő Hagyma, aki eszementen keringeni kez-
dett a szobában.

– A cica, a cica! Annyit simogattam a kerítésnél! És elneveztem magamban Hagymának. És elsirattam, amikor eltűnt! Köszönöm, köszönöm! Honnan kerítették elő? – azzal a lehető leglelkesebben ugrott szülei nyakába. A felnőttek zavartan néztek össze, mert ezt az állattartási ügyet nem ártott volna előbb alaposan átbeszélni. Na de ilyesmin huzakodni, éppen Karácsony szent napján! Ezt senki se gondolhatja komolyan... Margit a sarokból próbálta kicsalogatni kedvencét, miközben Mama teríteni kezdett a vacsorához, és egyelőre így zárta le a vitát:

– Hiszen tudod, az angyaloknak semmi sem lehetetlen!

(Illusztrálta: Gyöngyösi Adrienn)